

Lokalhistorie – rigshistorie – og andre artikler fra Fortid og Nutid. (Dansk historisk Fællesforening, 1967). – 249 s.

Med anvendelse af denne titel fra en artikel af Albert Olsen er her samlet foto-optryk af ti artikler og afhandlinger fra »Fortid og Nutid«. Der indledes med den nævnte artikel af Albert Olsen, som understreger behovet for lødig lokalhistorisk forskning, og der sluttes med Johan Hvidtfeldts om samme emne »Samarbejdet mellem rigshistorikere og lokalhistorikere«, som mere uddybende behandler kravene til lokalhistorien og appellerer til øget indsats. I denne afhandling forekommer bl. a. følgende sætning: »Rigshistorie og lokalhistorie har samme endelige mål: udforskningen af vort lands historie«. Med den udvikling, der i de sidste årtier har fundet sted i europæisk historieforskning, må det i dag formentlig fastslås, at der ikke alene er tale om et fælles endeligt mål, men også om et fælles udgangspunkt. Der er ikke noget, der hedder rigshistorie og noget andet, der hedder lokalhistorie; det er simpelthen kun historie, der snart vælger et emne, som omfatter hele landet, snart vælger et andet, som omfatter en lokalitet. Skellet går i dag mellem faghistorikere og amatørhistorikere; udmærkede eksempler viser i øvrigt, at dette skel ikke altid afspejler sig i de produce-rede arbejder.

De øvrige optrykte afhandlinger har det tilfælles, at de er vejledende, i metode eller i kildestof. Det er S. Nygård: Anvisning til at drive historisk-topografiske studier, Svend Åkjær:

Dansk landsbyhistorie 1844–1960, Axel Steensberg: Kulturbilleder fra en vestjysk hedegård og Gunnar Knudsen: Lokalhistorie og stednavnestudium. De følgende artikler behandler bestemte kildegrupper; Gunnar Knudsen skriver om matriklerne, Thomas Bang om lensregnskaberne, C. Christensen om amtsregnskaberne og Victor Hermansen redegør for håndskrifterne om dansk topografi i Nationalmuseet. Mange historikere vil kunne have glæde af bogen.

Vagn Dybdahl

Landsarkivet for Nørrejylland. Fortid i skrift. Vejledning til arkivets udstilling ved Paul G. Ørberg. (Landsarkivet, 1967). 48 s. – Københavnske dokumenter og breve. (Landsarkivet for Sjælland, 1967). 32 s.

To nydelige kataloger. Den fra Viborg er en fører til landsarkivets permanente udstilling, som rummer et udvalg af typer på arkivalier, der både giver et indtryk af arkivets indhold og af forskellige sider af Danmarkshistorien. Den københavnske katalog er en vejviser til en specialudstilling arrangeret af Rigsarkivet, landsarkivet og Københavns Stadsarkiv i anledning af Københavns jubilæum; som hovedregel er disse arkivalier grupperet om store begivenheder i hovedstadens historie. Om begge kataloger gælder, at de har gode vejledende tekster. Enhver historisk interesseret vil have glæde af at læse i historie, vil der være adskilligt at hente, som kan finde plads i undervisningen.

Vagn Dybdahl